

se bavila traženjem i izvozom tartufa. U drugome dijelu rada iznosi temeljne odrednice vezane uz Motovunsku šumu – najpoznatije stanište bijeloga tartufa.

Posljednji rad u ovoj cjelini djelo je Lade Duraković i Pamele Štefeca *Glazbeno školstvo u Hrvatskoj u doba socijalističkog realizma: prvih deset godina rada glazbenih škola u Vinkovcima i Puli* (253-269). Primjenom komparativne metode autorice analiziraju i prikazuju okolnosti nastanka, djelatnost, poteškoće u radu škola, nastavnički kadar, koncertnu djelatnost škola te utjecaj političkih institucija na njihovo funkcioniranje. Naposljetku ističu i glazbenu i obrazovnu ulogu škola u društvenoj zajednici.

Treća cjelina *Osvrti – Prikazi – Vijesti* sastoji se od čak osamnaest priloga. Najveći broj (trinaest priloga) odnosi se na prikaz relevantnih knjiga, časopisa i kataloga izložbi. Ostali prilozi odnose se na izvješća sa znanstvenih konferencija, dodjelu počasnoga doktorata arhivskome savjetniku Draženu Vlahovu te pozdravne govore i dijelove recenzije, koji se odnose na predstavljanje i sam Zbornik u čast Miroslava Bertoše.

Maja Katušić

Međunarodni znanstveni skup 350. obljetnica smrti Nikole Zrinskog VII. i pada Novoga Zrina, Donja Dubrava, 5. srpnja 2014. godine

Povodom 350. obljetnice smrti Nikole Zrinskoga i pada Novoga Zrina organiziran je treći međunarodni znanstveni skup s temom obitelji Zrinski i valoriziranja njihova značenja za regiju Međimurje te dvije susjedne države – Hrvatsku i Mađarsku. Jednodnevni skup održao se pod pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske prof. dr. sc. Ive Josipovića u Donjoj Dubravi

u Međimurskoj županiji, a kao predsjednik izaslanik na skupu je sudjelovao gradonačelnik Čakovca Stjepan Kovač. Prema riječima gospodina Kovača skup je organiziran u spomen na člana obitelji Zrinski koji je svojim djelima najviše zadužio Međimurje i Hrvatsku, a i Mađarsku.

Glavni organizatori skupa bili su Zrinska garda Čakovec, Družba „Braća hrvatskoga zmaja“, Vojno učilište „Petar Zrinski“ i Matrica hrvatska Čakovec. Uz njih su u organizaciji skupa kao suorganizatori sudjelovale brojne međimurske i podravske općine i gradovi, Muzej Međimurja Čakovec, Društvo za hrvatsku povjesnicu Zagreb te Znanstveni časopis *Donjomeđimurski zbornik Prelog*.

Skup je započeo polaganjem vijenca na obali rijeke Mure na spomeniku u Novome Zrinu. Vijenci su položeni i ispred spomenika Nikoli Zrinskom VII. u parku u centru Donje Dubrave, a program je upotpunio Puhaći orkestar općine Donja Dubrava. Sam skup održao se u Osnovnoj školi Donja Dubrava. Uz pozdravne govore predstavnika organizatora i pokrovitelja, supredsjednik Znanstveno-organizacijskog odbora monsijor prof. dr. sc. Juraj Kolarić uputio je prisutne u povijest organiziranja skupa posvećenih obitelji Zrinski. Prvi se skup održao 2010. godine u Čakovcu s općenitom temom o Zrinskima, dok se drugi održao u Zagrebu, a bio je posvećen ženama iz obitelji Zrinski. Treći je skup upravo ovaj donjodubravski s temom obilježavanja smrti Nikole Zrinskog VII. (Čakovečkog) i pada Novoga Zrina, velebne utvrde sagrađene na obali rijeke Mure, koji je 1664. godine osvojila i razrušila osmanska vojska.

Na skupu je sudjelovalo četrnaest znanstvenika iz Hrvatske i Mađarske. Prvu sekciju, pod moderatorstvom prof. dr. sc. Dragutina Feletara, otvorio je prof. dr. sc. Hrvoje

Petrić izlaganjem o povijesnome kontekstu u kojemu je utvrda Novi Zrin bila zamišljena, sagrađena i razorena. Kapetan fregate Ivica Mandić, dipl. inž. govorio je o Nikoli Zrinskome kao strategu. Uz opširan uvod u temu planiranja strategije i kvalitetama potrebnima za uspješnoga stratega, prikazao je položaj Nikole Zrinskoga kao uspješnoga stratega, no neuspješnoga branitelja Novoga Zrina zbog izostanka pomoći Bečkoga dvora. Analizu ostavštine rukopisnih spisa o smrti Nikole Zrinskoga predstavio je mr. sc. Ivo Zvonar od čega su mnogi rukopisi u njegovome izlaganju po prvi puta predstavljeni široj publici. O samome gradu Čakovcu u vrijeme Nikole Zrinskoga govorio je mr. sc. Vladimir Kalšan. Njegovo se izlaganje temeljilo na kartama onovremenoga grada, opkopa kao i popisa stanovništva. Monsinjur prof. dr. sc. Juraj Kolarić u svome je izlaganju govorio o vjerskome životu u Međimurju, odnosno preplitanju kršćanstva i protestantizma te o rekatolicizaciji Međimurja u 17. stoljeću. Sekciju je zaključio Darko Varga, dipl. inž. izlaganjem o proizvodnji voća i povrća na posjedima obitelji Zrinski.

Drugu sekciju moderirao je monsinjur prof. dr. sc. Juraj Kolarić. Aleksej Milinović prikazao je nove prinose tacitizmu i makjavelizmu u političkoj i vojnoj teoriji Nikole Zrinskoga s obzirom na njegove radove o političkoj situaciji u onodobnoj Europi. O manje poznatim detaljima suradnje između obitelji Zrinski i Katoličke crkve te obnovi grada Čakovca govorio je Vladimir Kapun. Marijan Varga, bivši načelnik općine Donja Dubrava, predstavio je suradnju koja je ostvarena s prekograničnim općinama u Mađarskoj, a realizirana je putem IPA programa prekogranične suradnje koji financira Europska unija. Suradnja koja je započela prije gotovo deset godina nastavlja se i danas na temeljima zajedničke prošlosti, a obitelj Zrinski nalazi se u samome središtu

te povijesti. U nastavku skupa svoja su izlaganja prezentirala tri mađarska istraživača. Dr. sc. Lajos Negyesi govorio je o istraživanjima povezanim uz lokaciju utvrde Novi Zrin u mađarskoj historiografiji. U tim je istraživanjima važnu ulogu imalo lokalno stanovništvo koje je znatno doprinijelo istraživanju. Najnovije spoznaje s terenskih istraživanja na samoj lokaciji Novoga Zrina predstavio je prof. dr. sc. Jozsef Padanyi. U izlaganju je predstavio kartu nalazišta kao i slike mnogobrojnih nalaza od kojih je kao najzanimljivije istaknuo topovske kugle i ostatke zidina. Dr. sc. Laszlo Vandor govorio je o obitelji Zrinski kao braniteljima Kaniškoga generalata. U 16. i 17. stoljeću članovi obitelji Zrinski organizirali su obranu protiv Turaka u koju je bio uključen i Kaniški generalat, a utvrda Novi Zrin bila je ključni dio te obrane. O arhitektonskim i obrambenim karakteristikama Novoga Zrina govorio je dr. sc. Krešimir Regan, koji je naglasio važnost gradnje utvrde u najkritičnijemu vremenu obrane Međimurja od nadirućega Osman-skog Carstva. Usprkos osvajanju utvrde 1664. godine osmanska vojska nikada nije zauzela Međimurje. Posljednje izlaganje održali su prof. dr. sc. Dragutin Feletar i Petar Feletar. U izlaganju su govorili o Novome Zrinu kao dijelu Vojne krajine koji je branio i Legradsku kapetaniju.

Na kraju skupa još se jednom svim sudionicima obratio monsinjur prof. dr. sc. Juraj Kolarić, koji je zahvalio svim organizatorima, izlagačima i sudionicima skupa. Naglašena je dobra suradnja istraživača iz Hrvatske i Mađarske te izražena želja da se ona nastavi kako bi se tema pripadnosti obitelji Zrinski dvjema historiografijama u budućnosti što bolje istražila. Obitelj Zrinski ne predstavlja samo plodonosnu povijesnu temu nego i onu turističku i edukativnu. Dvije prekogranične regije - Međimurje i prekomurska mađarska sela naseljena potomcima hrvatskoga sta-

novništva - takvu suradnju već i ostvaruju. Treba se nadati da će ju uskoro prepoznati i turisti te na taj način popularizirati i široj publici približiti političko i kulturno djelovanje obitelji Zrinski.

Janja Kovač

Znanstveno–stručni skup „Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine“, Zagreb: 9. listopada 2014.

U Hrvatskome državnom arhivu 9. listopada 2014. godine održan je znanstveno-stručni skup *Rukopisne ostavštine kao dio hrvatske baštine*. Povod organizaciji skupa bila je 150. obljetnica rođenja pravnik, diplomata, književnika i povjesničara Luje Vojnovića (1864.-1951.) čija se ostavština čuva u Hrvatskome državnom arhivu u sklopu fonda obitelji Vojnović, a skup je popraćen i izložbom *Iz riznice rukopisnih ostavština Hrvatskoga državnog arhiva*, koja je otvorena u predvorju zgrade Arhiva u pauzi skupa.

Ulogu moderatora pri otvaranju skupa preuzela je Darija Hofgräff. Nakon pozdravnih govora dr. sc. Vlatke Lemić, ravnateljice HDA i Dunje Seiter-Šverko, prof., glavne ravnateljice Nacionalne i sveučilišne knjižnice, slijedila su dva uvodna izlaganja.

Marina Škalić (Hrvatski državni arhiv) u izlaganju *Projekt digitalizacije obiteljskoga fonda Vojnović* najprije je na primjeru sređivanja obiteljskoga fonda Vojnović (HR-HDA-781) prikazala kako se arhivski fondovi vrednuju pri preuzimanju, strukturiraju u serije, podserije i predmete te izrađuju obavijesna pomagala. Zatim je na primjeru istoga fonda objasnila kriterije za digitalizaciju nekoga fonda, njezine ciljeve i postupke uz osvrt na ograničenje dostupnosti digitalizirane građe radi zaštite osobnih podataka i

autorskih prava napomenuvši da se do 1990-ih nije vodilo računa o autorskim pravima prilikom preuzimanja građe.

Melina Lučić (HDA) u izlaganju *Rukopisne ostavštine u hrvatskim baštinskim i drugim institucijama* donijela je statističku analizu zastupljenosti rukopisnih ostavština odnosno osobnih fondova u arhivima i drugim baštinskim institucijama (knjižnice, muzeji, instituti, vjerske zajednice) odnosno strukovnu i spolnu zastupljenost njihovih stvaratelja (prevladavaju književnici), cjelovitost te vremenski raspon nastanka fondova unutar životnoga vijeka stvaratelja. Zaključila je da su osobni fondovi (za koje u različitim arhivističkim tradicijama postoji cijelo šarenilo naziva) ugroženije gradivo od onoga nastalog djelovanjem javne uprave, a u hrvatskoj su arhivističkoj praksi malo i podcijenjeni, za razliku od situacije u, primjerice, Australiji ili Kanadi.

Nakon stanke za kavu slijedilo je izlaganje Irene Galić Bešker (Nacionalna i sveučilišna knjižnica) *Rukopisna ostavština obitelji Vojnović kao dio rukopisne građe pohranjene u Zbirci rukopisa i starih knjiga NSK*. Autorica je iznijela pregled rukopisne građe u Zbirci, utemeljenoj 1894., čiji su temelj bile u to vrijeme nabavljene knjižnice obitelji Zrinski, Gaj i Kušević, a najstarije rukopisne ostavštine one su P. R. Vitezovića, B. A. Krčelića i A. Albeljja. Pri tome je navela i da ne postoji međunarodni standard za opis rukopisa.

Ivica Matičević (HAZU) u izlaganju *Od zelene tinte do megapiksela: rukopisne ostavštine hrvatskih pisaca u Odsjeku za povijest hrvatske književnosti HAZU* prikazao je razvitak i današnje stanje rukopisnih ostavština hrvatskih kanonskih pisaca u Arhivu Odsjeka za povijest hrvatske književnosti HAZU s posebnim osvrtom na digitalizaciju ostavštine A. G. Matoša (dovršena) i Tina Ujevića.